

ՄՈԼՈՐՈՒԱԾԻՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

«Զի եղբայր քո մեռեալ էր եւ կեանք, կորուսեալ՝ եւ գտաւ»: Որովհետեւ եղբայրդ մեռած էր եւ կեանքի եկաւ, կորսուած էր եւ գտնուեցաւ» (Ղուկաս ԺԶ 32):

Անառակ որդին երբ հօրը հարստութենէն իր բաժինը ուզեց իր իրաւունքն էր որ պահանջեց:

Հայրը իր զաւակներուն միջեւ բաժնեց իր հարստութիւնը:

Երբ անառակ որդին իրեն յատկացուած հարստութիւնը առաւ եւ հեռուոր երկիր մեկնեցաւ, չեմք գիտեր որ ի՞նչ պատճառ ունէր ընտանիքէն բաժնուելուն: Ինչո՞ւ պատճառ ունէր ընտանիքէն բաժնուելուն: Ինչո՞ւ չուզեց շարունակել իր կեանքը իր ընտանեկան անդամներուն հետ: Վստահաբար ընտանեկան անդամներու եւ անդամուհիներու միջեւ գոյանալիք սերտ կապակցութիւնը այդ ընտանիքին մէջ թոյլ էր: Մանաւանդ որ ընտանիքին տնտեսական վիճակը բարելաւելու նպատակով ուրիշ երկիրներ աշխատելու երթալը պատճառ կարելի չէ ներկայացնել որովհետեւ հարուստ ընտանիքի մը զաւակն էր:

Դալով իր ապրած գելս կեանքին, կարելի է հաստատել թէ հօրեմական օճախին մէջ բարոյական դաստիարակութիւն չէր ստացած: Զեմք գիտեր նոյնիսկ թէ՛ հայրը բարոյապէս բարձր արժէք ներկայացնող անձնաւորութիւն մը եւ հայրը պատուական կին մը եղած են: Գոնէ անառակին ընթացքը փաստեց որ ծնողները զինք բարոյապէս չէին դաստիարակած: Ուստի անտարբերութեան եւ իր անփորձութեան զոհ երթալով մոլորուեցաւ:

Մեզի համար շատ կարեւոր է գիտնալ թէ անձ մը նախ իր ծնողներուն ծոցին մէջ կը ստանայ ճիշդ կամ սխալ, այսինքն մոլորեցուցիչ դաստիարակութիւն:

Որովհետեւ անոնց շուրջին տակ մեծցող փոքրիկները ինչ որ իրենց հայրերէն եւ մայրերէն կը տեսնեն, որոնց հետ յաճախ շփման մէջ կը մտնեն, այն է որ իբրեւ լայն տպաւորութիւն կը պահեն իրենց ենթագիտակցութիւններուն մէջ: Հետագային անոնք երբ կը հասունանան մեծ հաւանականութեամբ իրենց ծնողներէն տեսածները կրնան գործադրել:

Դպրոցը իրենց երկրորդ ծնողն է որուն մէջ իրենց միտքերը կը զարգանան որոշ չափով: Թէեւ ուսուցիչներն ալ իրենց աշակերտները բարոյապէս դաստիարակելու պարտականութիւնը ունին:

Յետոյ կան ընկերային, գործի եւ վայելքներու շրջանակները որոնք դարձեալ խորապէս կ'ազդեն զաւակներուն խառնուածքի եւ նկարագրի կազմութեան կամ քանդումին:

Սակայն այս բոլորէն աւելին բարոյականով բարձր ծնողներու պարտականութիւններէն մին է հսկել իրենց զաւակներուն արտաքին շրջանակներու հետ ստեղծած յարաբերութիւններուն որպէս զի անոնք չմոլորուին:

Անառակ որդիին հայրը կ'երեւի չէր սորվեցուցած իր զաւակին թէ գելս կեանք ապրիլը մարդուն հոգին, միտքը ու մարմինը կը քանդուի: Մարդը իր մարդկային արժէքներուն զարգացումէն եւ պտղաւորումէն կը զրկուի: Այսինքն, ճշմարիտ Աստուած չհանչնար, ծնողները չյարգեր, անհանդարտ միտք մը կ'ունենայ որ յաճախ զինք կը ջղայնացնէ, խռովքի մէջ կը ձգէ, ճշմարիտ գիտութենէն կը շեղեցնէ եւ մարմինն ալ կը հիւանդանայ այլազան ախտեր ստանալով:

Եթէ հայրը անառակին կեանքի փորձառութիւններ շահելուն օժանդակէր գնազան ուղղութիւններ տալով, այն

Ժամանակ ան մեծ կարելիութեամբ իր անառակ ընթացքէն հեռու պիտի մնար: Այսինքն եթէ մոյնիսկ հորմէն ստացած բաժինը որոշ ֆանակութեամբ մսխէր, գոնէ բոլորովին պիտի չվատնէր որպէս զի ապագային նիւթապէս թշուառ վիճակի չմատնուէր:

Աւելի ճիշդ պիտի ըլլար որ հայրը անառակին սորվեցնէր իրեն բաժին ինկած հարստութիւնը ինչպէս օգտագործել որ ապագային բազմապատկուի: Սակայն իր ծնողները այդ դաստիարակութեամբ չսնուցանեցին իր մատղաշ միտքը: Եւ այդ ծնողային անտարբերութիւնը փաստուեցաւ երբ անփորձ անառակը իր բաժինը անզգալաբար գեխութեան մէջ մսխեց:

Երբ արդէն իր նիւթականը լրիւ ցամքած էր, կարիքը զգաց ուրիշներու օժանդակութեան: Սակայն ի գուր օգնողներ փնտռեց: Չունեցաւ: Առակին մէջ չէ յիշուած թէ նիւթական հարստութիւնը իր ձեռքերուն մէջ ունեցած ժամանակ արդեօք եղա՞ն մարդիկ որոնք ուզեցին իրմէ նիւթապէս օգտուիլ իր անհմաստաբար մսխող ըլլալու ընթացքը շահագործելով: Նոյնիսկ չէ յիշուած թէ ինչո՞ւ զինք ֆանչցողներէն, որոնք գիտէին իր խղճալի վիճակը, օգնողներ չեղան: Արդեօք բարեկամութիւնը միայն լաւ օրերո՞ւ համար վերապահած էին իր նախկին բարեկամները: Թերեւս ալ չէր արժեք նպաստել իրեն:

Երբ անառակը անդրադարձաւ իր յուսախաբ վիճակին, ուզեց հօրը ծառաներուն, որոնք աւելի լաւ կը կերակրուէին քան ինքը, շարքին աշխատիլ հօրը համար:

Այդ գիտակցութեամբ որոշեց վերադառնալ իր հօրը ծոցը: Արդէն կէս քամբան հասած էր, իր հօրը հանդիպեցաւ: Հայրը զինք ողջագութեց: Անառակը իր հօրը դէմ մեղանշած ըլլալը ըսաւ: Հոս կարելի է հարց տալ թէ արդեօք իր խեղճ ու սոված վիճակէն ազատուելո՞ւ համար ստիպուած եղաւ ըսելու իր հօրը թէ

մեղանշած է իր դէմ: Եթէ ոչ ներողութեան հասկացողութիւնը իր մէջ արթննալով զոչացած ըլլալը անուղղակի արտայայտութեամբ յայտնեց իր հօրը:

Յայտնի չէ թէ հայրը ինչո՞ւ չհարցուց իր զակին վիճակը եւ իր տուած հարստութեան ի՞նչ նպատակներու համար գործածելը: Ընդհակառակը ուղղակի իր ծառաներուն հրամայեց որ հարուստ հագուստներով զգեստաւորեն իր զակը եւ հորթ մը մորթեն իբրեւ արտայայտութիւն կորսուածին երեւան ելլալուն: Ուստի պատրաստութիւնները լրանալէ ետք սկսան գուարճանալ:

Այդ ժամանակամիջոցին անառակին եղբայրը երբ տուն կը մօտենար, ծառաներէն մէկուն ըսաւ թէ ի՞նչ կը պատահէր տան մէջ: Ան պատասխանեց թէ իր եղբայրը վերադարձած է եւ խնճոյքի մէջ էին ի պատիւ իրեն ողջ գտնուած ըլլալուն:

Հայներ լսելով զայրացաւ եւ չուզեց ներս մտնել ուրախութիւնը բաժնելու համար որը կը փաստէ երկու եղբայրներու միջեւ սիրալիր յարաբերութիւններու պակասը:

Հայրը դուրս ելաւ տունէն եւ մեղմացուց իր բարկացած տղան: Ան ըսաւ իր հօրը. «Բաւական ծառայել ետք, մոյնիսկ երիտասարդ հորթ մը չնուիրեցիր որպէս զի իմ բարեկամներով ճաշակէի: Իսկ պոռնիկներու հետ գեխութեան նպատակով իր հարստութիւնը մսխող զակիդ համար մեծ խնճոյք սարքել տուիր:» Հայրը ըսաւ. «Ինչ որ ունիմ ամբողջ ֆուկը է արդէն»:

Ինչո՞ւ անառակին եղբայրը իր հօրը իրեն մոյնիսկ երիտասարդ հորթ մը տուած չըլլալը շեշտեց երբ պատմութեան սկիզբը յիշուած է թէ հայրը իր հարստութիւնը բաժնեց: Արդեօք հօրը հարստութենէն իր բաժինը ստանալէ ետք ապերախտացա՞ւ: Եթէ ոչ հայրը գոհացուցիչ բաժին մը չէր

ձգած անառակի եղբորը, որ կը նշանակէր թէ խտրութիւն դրած էր իր երկու գաւակներուն միջեւ: Կամ ալ հայրը յետ մահու ժառանգ պիտի թողէր երբ ըսաւ որ միշտ իր աւագ տղան իր հետն էր եւ բոլոր հարստութիւնն ալ իրեն կը պատկանէր: Վստահաբար լուրջ պատճառ մը պէտք էր որ ունենար անառակի եղբայրը այսպիսի հաստատում մը ընելու համար: Դժբախտաբար մանրամասն տուեալներու պակասը մեզի չթոյլատրէր հանգիստ եզրակացութեան եւ հետեւիլ իրրեւ հիմնական ուղղութիւն: Այլ միայն կարծիքներ կը յայտնենք եւ հարցեր կը բարձրացնենք:

Ուրեմն ի՞նչ է անառակ որդիին պատմութեան նպատակը որ Մեծ Պահֆի այս շրջանին մէջ իր պատկանելի տեղը կը գրաւէ:

Ա) Անառակի առակը մարդուն կը սորվեցնէ զգուշանալ զեխութենէ եւ արժէքը գիտնալ իր ունեցածներուն:

Բ) Մարդ մը իր շահած դրամը իր

սննդեղէնը, հագուստները, տան, գործատեղիի եւ ուսման ծախսերը եւ իր պատուական վայելքները հոգալու համար կարելու է որ գործէ: Եւ ոչ թէ իր ստացածը պոռնիկներու հետ եւ գինովնալու ու քախտախաղերու համար մսխէ:

Գ) Առակը անդրադարձ մըն է որ մոլորած մարդը ուշֆի գայ եւ զոջայ իր գործած մեղքերէն որպէս զի փրկուի իր փնանալու մօտ վիճակէն:

Դ) Կարելու է որ երկու եղբայրներու միջեւ հասկացողութիւն ստեղծուի: Գիտնանք թէ երբ եղբայր մը քայլ մը կ'առնէ ի՞նչ է պատճառը եւ նպատակը: Եթէ սխալ քայլերով կ'ընթացան ի՞նչ թերութիւններէ մղուած է: Յետոյ ըստ այնմ դատենք զիրար փոխանակ ամբողջովին պախարակելու:

Թող անառակի ընթացքը մեր բոլորին մտքերուն մէջ լայն տեղ գրաւէ: Եւ եթէ սկսինք մոլորուիլ, անմիջապէս հեռանանք անկումի ճանապարհէն, որպէս զի չպատահի այն ինչ որ անառակին պատահեցաւ: Ամէն:

ԿՈՄԻՏԱՍ ՎՐԻ. ՇԷՐՊԵԹՅԱՆ